

Sociální práce s rodinou 13

PHDR. HANA PAZLAROVÁ PH.D

Rodičovství párů stejného pohlaví

- Shody a rozdíly

Obavy spojené s homosexuálním rodičovstvím

- Nepřirozenost homopaternality – „nejsou určeni být rodiči“
- Absence genderově vyváženého modelu
- Riziko zmatení rolí
- Obavy z ovlivnění sexuální orientace
- Společenské stigma

Postoje k rodičovství

- 27% párů stejného pohlaví žije v domácnosti s dětmi
  - 41% leseb (53% hetero) a 51% (srov.66% hetero) gayů touží mít dítě
  - 35% leseb porodí dítě (srov. 65% hetero)
  - 16% gay má dítě (srov. 48% hetero)
  - 23% (12% hetero) leseb se stará o dítě, které neporodily
-
- Source: National Survey of Family Growth, 2007

Homosexuálové jako rodiče

- Děti homosexuálních rodičů prospívají stejně jako jejich vrstevníci
- Homosexuálové mohou být velmi kompetentní rodiče, rodičovské postoje a výchovné styly jsou obdobné
- Obdobně hodnotí nároky spojené s rodičovstvím
- Jsou obdobně spokojeni se svým partnerským vztahem
- Rodičovské kompetence a citová vazba jsou důležitějším předpokladem úspěšného vývoje dítěte, než sexuální orientace

X více studií o lesbách, často metoda self-reportingu, často chybí kontrolní skupina

Děti v homosexuálních rodinách

- Nevykazují odchylky od běžného vývoje
- Vliv na sexuální orientaci neprokázán, v dospívání otazníky, v dospělosti většinová sex.orientace
- Gendrové role se rozvíjejí běžným způsobem, stejně jako hra, oblékání atd.
- Dívky mají mírně vyšší aspirace k genderově netradičním povoláním
- Lesbické matky častěji a snáze umožňují dětem kontakt s otci
- Děti bývají sociálně vyspělé, komunikativní, v kolektivu oblíbené, empatické

Evropa a adopce

- Rodinné právo spadá do kompetence členských zemí
- Existují judikáty Evropského soudu pro lidská práva – opírají se o princip rovných práv, zákaz diskriminace a ochrany rodinného života
- Doporučení výboru ministrů rady Evropy pro boj proti diskriminaci na základě sexuální orientace
- Revidované znění evropské úmluvy o osvojování dětí
- V zemích, kde není úprava registrovaného partnerství, není možnost adopce
- Homosexuální orientace snižuje možnost adopce

Evropa

Země, kde je možné osvojení páry stejného pohlaví

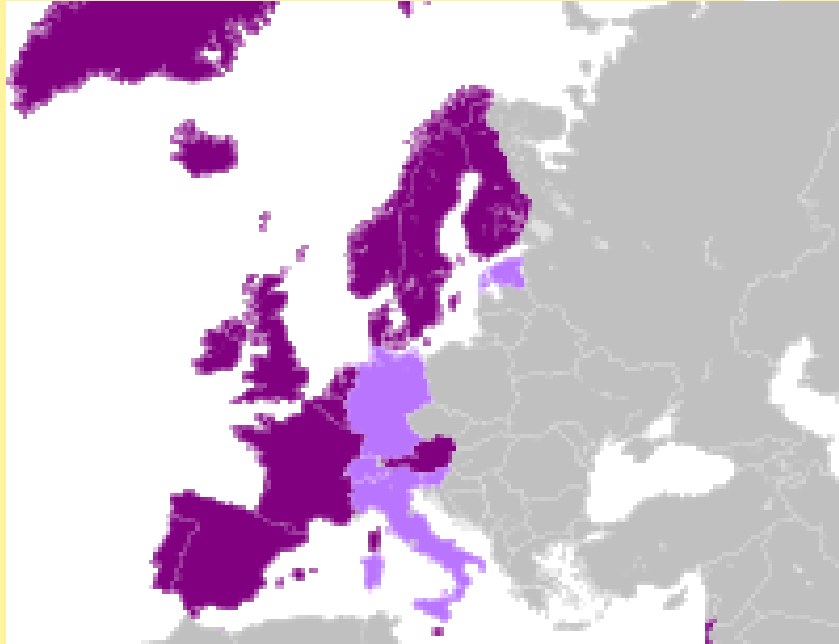
- Belgie (s 2003, a 2006)
- Dánsko (leg.1930, s 1989, a 2009)
- Norsko (a 2009)
- Island (a 2006)
- Nizozemí (s i a 2001)
- Španělsko (s i a 2005)
- Švédsko (a 2003, s 2009 – předtím regist.part.)
- Velká Británie (a 2005)

- Finsko (a 2009, pouze dítě partnera)
- Německo (a pouze dítě partnera)
- Rakousko (pouze jako samožadatel, v praxi obtížné)

Právo na adopce dětí stejnopohlavními páry v Evropě

Zákon povoluje společnou adopci
i adopci dítěte partnera

Zákon povoluje adopci dítěte partnera

Zákon povoluje individuální adopci

Situace neznámá nebo nejednoznačná

USA

- Explicitně podporující – 6 států (California, Oregon, Wisconsin, Massachusetts, Rhode Island and New Jersey)
- Explicitně zakazující – 3 státy (Utah, Mississippi and Nebraska)
- Zbylé státy výslovně nepodporují ani nezakazují. Rozhoduje se případ od případu, podle zájmu dítěte

Osvojení

- 4% osvojených dětí je osvojeno páry stejného pohlaví
- Osvojitelé stejného pohlaví jsou starší, vzdělanější a ekonomicky lépe zajištěni

Pěstounská péče

- 6% dětí v PP vychovávají nepříbuzné páry stejného pohlaví
- 3/4 jsou lesby
- Pěstouny jsou starší a vzdělanější.
- 1/4 má VŠ (srov. 17% hetero manželů, 10% hetero párů)
- Lesby častěji pečují o děti s postižením

Česká republika

Osvojení

- Uzavření registrované partnerství je překážkou adopce dítěte, registrované osoby nemohou podle § 13 odst. 2 zákona o registrovaném partnerství dítě adoptovat.
- Vs. Nález ústavního soudu z r.2016
- Adopce dítěte partnera není možná, i když nejsou registrováni

Pěstounská péče

- Pouze individuální žadatelé
- Mohou žádat i osoby v registrovaném partnerství
- Žádosti by neměly být zamítny z důvodu sexuální orientace

Shrnutí

- Nejlepším prostředím pro výchovu dítěte je tradiční rodina
- Rodiny s rodiči stejného pohlaví jsou realitou současné společnosti
- SP musí být schopná bezpředsudečně reagovat na realitu
- Nemáme žádné relevantní zdroje dokládající, že výchova rodiči stejného pohlaví má na vývoj dětí negativní vliv
- Sexuální orientace nesouvisí s rodičovskými kompetencemi

- P.Broukalová (25) má 2 děti, dceru 4 roky, syna 6 let. Žije ve velkém městě. P.Broukalová má od 18 let potíže se závislostí na návykových látkách a její rodina je od narození dětí v evidenci OSPOD. Ani jeden z otců není uveden v rodném listě dítěte. P.Broukalová se o děti v rámci možností stará, ale péče není dostatečná, bydlí s dětmi střídavě na ubytovnách, opakovaně se neúspěšně léčila, zatím se jí nedaří abstinovat. Po narození syna byla v léčebně, ale léčbu nedokončila. P.Broukalové pomáhala doposud sestra, která přebírala péči o děti v době matčiných drogových epizod. Sestra je momentálně čerstvě vdaná a očekává narození dvojčat, takže už nemůže o děti pečovat. S jinými příbuznými rodina kontakt nemá. Rodině hrozí, že znovu přijde o bydlení na ubytovně, rodin je v obtížné finanční situaci. P.Broukalová aktuálně opět navštěvuje kontaktní centrum a chce se znovu začít léčit.